

Indholdsfortegnelse

Censorformandskabet for fagområdet Ledelse.....	2
Indledning.....	2
Hvad har fyldt i året.....	2
Andet	3
Første del	3
Resume	3
1. Censorkorpset sammensætning (jf. § 22 og § 28, stk. 2, 3. pkt.) herunder:	4
2. Årets arbejde i Censorformandskabet (jf. § 27), herunder:	6
2.1- 2.2- 2.3 Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner, censorerne og censorformandskabet.....	6
2.3 Indberetninger fra censorer om væsentlige problemer	6
2.4 Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og censorformandskabet	8
3. Grundlaget for eksamen (jf. §30)	8
3.1 Fagligt niveau.....	9
3.2 Prøveformerne.....	9
3.3 Informationen fra uddannelsesinstitutionerne (jf. § 24 stk. 2)	9
3.4 Overensstemmelse med mål og øvrige krav fra bekendtgørelser og studieordninger.....	10
3.5 Ensartet og retfærdig behandling.....	10
4. Klager og ankesager (jf. § 25, 4. pkt.)	11
6. Evaluering af skabelonen.....	11
Anden del.....	11
Dokumentation og refleksion over det indsamlede materiale fra censorerne.....	11

Censorformandskabet for fagområdet Ledelse

Årsrapporten dækker perioden fra den 1. august 2014 til den 31. juli 2015.

Indledning

Hvad har fyldt i året

Censorordningen har gennem en årrække været en hjørnesteen i den eksterne kvalitetssikring af de danske videregående uddannelser. Den eksterne censur har bl.a. til opgave at sikre, at uddannelsens prøver er i overensstemmelse med de fastsatte læringsmål og kriterierne for at opnå dem. Samtidig skal den bidrage til at sikre, at de studerende får en ensartet og retfærdig behandling i vurderingen af deres præstationer.

Fra centralt hold er der krav om ekstern censur på en tredjedel af prøverne, målt i ECTS (dvs. min. 20 ECTS) på blandt andet erhvervsakademiuddannelserne. Ved ekstern censur – hvor censor er uafhængig af eksaminator og ikke kender personen, der skal eksamineres – har den studerende høj retssikkerhed.

Censorerne har tillige den opgave, at de, via censorformandskabet, skal rådgive uddannelsesinstitutionerne og ministeriet om uddannelsernes kvalitet og hensigtsmæssighed i forhold til arbejdsmarkedet og i forhold til videre uddannelsesforløb.¹

Noget der har fyldt meget i dialogerne både på censormøder og censorformandskabsmøder samt møder i de faglige fællesudvalg i årets løb, er anden del af rapport ”Nye veje og høje mål”, som Udvalg for Kvalitet og Relevans i de Videregående Uddannelser (Kvalitetsudvalget) publicerede i november 2014.

Kvalitetsudvalget blev nedsat af regeringen i oktober 2013. Anden del af rapporten (Høje mål) omhandler blandt andet en omlægning af censorinstitutionen.²

En af kvalitetsudvalgets anbefalinger går på, at den obligatoriske eksterne censur bør afskaffes og erstattes af en frivillig ordning, hvor institutionerne selv beslutter, hvornår de ønsker at anvende ekstern eksamenscensur. Kvalitetsudvalget forventer, at denne ordning vil være mellem 300 og 400 millioner kroner billigere end den nuværende, som kræver, at der anvendes ekstern censur ved hver tredje eksamen (min. 20 ECTS). Dette kritiseres af formændene for professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes censorkorps, der også påpeger, at undersøgelsen er foretaget på universiteter og dermed ikke sammenlignelig med censur professionsbachelor- og erhvervsakademi- og akademiuddannelser som har et yderst velfungerende censorsekretariat. Censorformandskabet arbejder sammen med flere andre censorkorps om et svar på udfordringen fra Kvalitetsudvalget.

Censorformandskabets årsrapport vil ikke komme nærmere ind på kvalitetsudvalgets rapport, men det skal dog fremhæves at, her i årsrapporten tales, der udelukkende om censur i forbindelse med fagmoduler hvor der er ekstern censur, altså censur hvor der medvirker en beskikket censor. En beskikket censor kan komme enten fra uddannelsesverdenen og kaldes en intern censor (eller skolecensur) eller en censor kan komme fra erhvervslivet og kaldes en aftagercensur.

¹ Eksamensbekendtgørelse nr. 1519, § 27. Censorformandskabet skal som led i kvalitetssikringen af uddannelserne 2) rådgive uddannelsesinstitutionerne og Styrelsen for Videregående Uddannelser på grundlag af censorrapporter om uddannelsernes kvalitet og hensigtsmæssighed i forhold til arbejdsmarkedet og i forhold til videre uddannelsesforløb,

² Rapporten findes her <http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/rad-naevn-og-udvalg/tidligere-rad-naevn-og-udvalg/kvalitetsudvalget/publikationer/hoje-mal-rapport-2>

Dette fremhæves fordi i kvalitetsudvalgets rapport 'Høje mål'³ omkring en fornyelse af censorinstitutionen, bruges ordet 'censur' også om intern bedømmelse. Intern bedømmelse er noget helt andet end censur og er et institutionsanliggende, som er censorformandskabet uvedkommende.

Censorformandskabet vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til censorerne, de faglige fællesudvalg, censorsekretariatet og øvrige samarbejdspartnere for et godt samarbejde.

Andet

Statistiske data for perioden anvendt i denne rapport er hentet fra censorsekretariatets database.

Der har i perioden været 9390 studerende til en prøve med eksterne censur. Censorformandskabet har ikke adgang til antal STÅ⁴ i perioden, så formandskabet har ingen tal på, hvor mange der i sammen periode har været til intern prøve i fag uden ekstern censur.

Første del

Resume

De vigtigste konklusioner vedrørende årets arbejde i censorformandskabet for fagområdet, viser, at uddannelsernes faglige niveau har et tilfredsstillende akademisk niveau, der er sammenhæng mellem fagelementernes læringsmål og de samlede mål for læringsudbytte, og uddannelserne lever op til arbejdsmarkedets krav og eventuelt videreuddannelse. Uddannelserne er forankret i de faglige fællesudvalg for området og det er formandskabets opfattelse, at uddannelsernes videngrundlag er forankret her og på de enkelte uddannelsesinstitutioner. Dette er dog ikke dokumenteret, men censorer og undervisere/eksaminatorer har som udgangspunkt, en meget stor faglighed/ekspertise i de enkelte fagmoduler.

Eksamen og prøver skal altid være en god oplevelse – uanset udfaldet af eksamen/prøven. På de enkelte uddannelsesinstitutioner afvikles prøver og eksamener i henhold til eksamensbekendtgørelsen, men det er formandskabets opfattelse, at de følges tæt af de faglige fællesudvalg for området under ledelse af især tovholderskolen for den enkelte uddannelse. Dette på baggrund af, at uddannelsesinstitutionerne via fællesudvalget, inddrager aftagerne samt centrale interessenter på området med henblik på en afdækning af uddannelsernes, herunder fagmodulernes, relevans og sammenhæng med behovene på arbejdsmarkedet.

Censorformandskabets anbefalinger

Digitalisering af eksaminer

Censorformandskaberne for fagområdet ser udfordringer ved anvendelsen af WiseFlow. Implementeringen af elektronisk aflevering, bedømmelse og censurering af rapporter og opgaver er i gang på alle institutioner (WiseFlow blev også indført i censorsekretariatet i februar 2015). Der er ikke besluttet en fælles starttidspunkt for alle uddannelsesinstitutioner i Danmark, så censorerne kan opleve forskellige systemer på de forskellige institutioner. Censorerne giver udtryk for, at uddannelsesinstitutionerne tilbyder meget forskellige betingelser at arbejde under.

³ Findes også på censorsekretariatets hjemmeside www.censorsekretariatet.dk

⁴ Hvert år tælles alle beståede eksamener sammen og omregnes til årsstuderende (STÅ). Hver STÅ udløser så en bestemt portion penge til uddannelsesinstitutionen afhængig af, hvilken takst den pågældende uddannelse modtager. En STÅ svarer til 6 studerende på en akademiuddannelse, som er en deltids videregående voksenuddannelse.

Censorformandskabet ser det som naturligt i forhold til vores kvalitetssikringsopgave at være involveret i den proces, der foregår med henblik på digitalisering og forventer på baggrund at blive kontaktet – både af uddannelsesinstitutionerne samt af Uddannelses- og Forskningsministeriet.

1. Censorkorpset sammensætning (jf. § 22 og § 28, stk. 2, 3. pkt.) herunder:

Censorkorpsets sammensætning er:⁵

Fordelingen af intern/aftager censorer beskikket til fagområdet Ledelse fordeler sig således:

Interne censorer: 207 (51,1 %)

Aftager censorer: 198 (48,9 %)

Der ser ud til at være en nogenlunde ligelig fordeling af interne censorer (kaldes også 'skolecensorer') og aftagercensorer, dog med en lille overvægt af interne censorer, således at der leves op til eksamensbekendtgørelsen.⁶

Hvis man ser på censorernes sammensætning på baggrund af køn, ser det lidt mere problematisk ud, idet eksamensbekendtgørelsen siger, at det bør så vidt muligt tilstræbes, at der i censorkorpset er en ligelig fordeling af mandlige og kvindelige censorer. Fordelingen af censorer fordelt på køn:

Kvindelige censorer 118 (29,2 %)

Mandlige censorer 287 (70,8 %)

Censorkorpset lever dermed pt. ikke op til eksamensbekendtgørelsen, men der arbejdes på, at få flere kvindelige censorer ind i matriklen.⁷

Endnu et OBS-punkt er aldersfordelingen i censorkorpset. Det er selvfølgelig ikke i sig selv et problem, at censorernes gennemsnitsalder ligger "midt i livet", da der er tale om efter- og videreuddannelse. Men det er et opmærksomhedspunkt ved fremtidige beskikkelser og en tanke værd om det er samstemmende med de studerendes alder. Selvfølgelig under hensyn til, at lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, der indeholder en beskyttelse mod forskelsbehandling, der betyder, at alle, uanset alder, er beskyttet mod forskelsbehandling i forbindelse med ansættelse, under ansættelse og i forbindelse med afskedigelse. Nedenstående er en kommentar fra en eksaminatorrapport fra fagmodulet Organisation & arbejdspsykologi, der kommenterer både alder og allokeringssystemet:

⁵ Kilde: Censorekretariatet september 2015

⁶ § 21, Stk. 2. Censorkorpset skal sammensættes således, at det samlede korps dækker alle de fag eller fagområder, der indgår i uddannelsen, og det ansættelsesområde, som uddannelsen sigter mod.

Stk. 3. Mindst en tredjedel af censorerne i censorkorpset skal være personer, der har deres hovedbeskæftigelse uden for de uddannelsesinstitutioner, der udbyder videregående uddannelser på et af de ansættelsesområder, uddannelsen sigter imod (aftagercensorer).

⁷ Eksamensbekendtgørelse nr. 1519, § 22, stk. 3 & 4:

Stk. 3: Mindst en tredjedel af censorerne i censorkorpset skal være personer, der har deres hovedbeskæftigelse uden for de uddannelsesinstitutioner, der udbyder videregående uddannelser på et af de ansættelsesområder, uddannelsen sigter imod (aftagercensorer). En mindre andel af aftagercensorer kan forekomme, når særlige forhold begrundes det.

Stk. 4. Det bør så vidt muligt tilstræbes, at der i censorkorpset er en ligelig fordeling af mandlige og kvindelige censorer, og at der indgår censorer tilknyttet udenlandske uddannelsesinstitutioner i censorkorpset for de uddannelser og fag, hvor dette er relevant.

...Jeg finder det en smule problematisk, når der kommer en censor der ikke har været erhvervsaktiv i næsten 10 år! Det er vist sig ved mine eksamener de sidste par år, at det primært er pensionerede censorer, der åbenbart har tid til at snuppe opgaverne i de tidsrum erhvervsaktive arbejder. Jeg kunne godt ønske mig lidt friskere blod...

Fordelingen af censorerne fordelt på alder:

Aldersgruppe:	%
0-29 år	0,8 %
30-39 år	4,8 %
40-49 år	27,8 %
50-59 år	33,7 %
60-69 år	27,0 %
70 +	5,9 %

Det er kvalifikationerne og kun kvalifikationer der afgør om en person kan være beskikket censor jfr. også eksamensbekendtgørelsen, der siger, at en censor skal have et indgående og aktuelt kendskab til uddannelseselementets forudsætninger, mål og metoder, samt specifik kompetence inden for et eller flere faglige delområder, som indgår i uddannelsen, og ikke mindst aktuel viden om uddannelsens anvendelsesmuligheder, herunder kendskab til aftagernes situation og behov.⁸

Gentagen og gensidig censur

Der har igen i år været kommentarer i eksaminatorrapporterne til allokeringsystemet beroende på misforståelser af allokeringsystemet. Nedenstående er uddrag af en rapport fra fagmodulet Human Ressource Management:

...Jeg har de sidste par gange oplevet, at mine censorer har være tidligere undervisere (nu pensionerede) og konsulenter med enkeltmandsvirksomheder. Det er der som udgangspunkt ikke noget galt i men jeg mener dog, at censor opgaven har flere facetter; en af dem er at os, der rent faktisk underviser i fagene også kan komme ud og se/høre, hvordan man gør på andre skoler. Det kan vanskeliggøres af, at tidligere undervisere har tid til at sidde hjemme og 'kapre' opgaven medens vi andre underviser. Min pointe er at der skal være en jævn fordeling mellem ovennævnte gruppe og aktuelle undervisere...

Når skolesekretæren har bestilt censur sender IT-systemet en allokeringsforespørgsel ud, hvorefter man har 24 timer til at svare om man vil påtage sig censuren, inden systemet videresender forespørgslen. Så der er ikke nogen, der kan sidde hjemme og 'kapre' opgaver.

Dette foregår automatisk, systemet kan selv koble oplysninger omkring fx gensidig eller gentagen censur jfr. § 28 i eksamensbekendtgørelsen.⁹ IT-systemet kan dog desværre ikke kompensere for eller tage højde for vanskelighederne med at få uddannelsesinstitutionernes eksamensdatoer til at passe med de enkelte censorers kalendere eller at eksamensdatoer falder på samme dag. Eller at nogle institutioner har valgt, at interne censorer ikke har mulighed for at rejse ud (måske på grund af økonomi eller eksamener ligge på samme tid over hele landet). Det giver dog en risiko for, at eksterne censorer bliver forfordelt.

Når man kigger på antallet af tilbudte allokeringer, kan man se, at der i alt i perioden er 135 allokeringer, der er 'gået videre', da den første censor, der fik tilbuddet sagde 'nej tak' ved ikke at svare på allokeringsmailen indenfor 24 timer.

⁸ Eksamensbekendtgørelse nr. 1519, § 24. En censor skal have

1) indgående og aktuelt kendskab til uddannelseselementets forudsætninger, mål og metoder,
2) specifik kompetence inden for et eller flere faglige delområder, som indgår i uddannelsen, og
3) aktuel viden om uddannelsens anvendelsesmuligheder, herunder kendskab til aftagernes situation og behov.

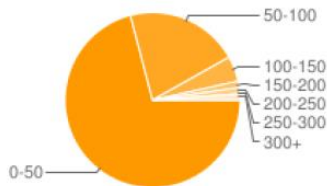
⁹ Eksamensbekendtgørelsen nr. 1519, § 28 Censorerne må ikke være eller inden for de sidste 2 år have været ansat på den institution, hvor de skal virke som censorer.

Stk. 2. Ved fordeling af censorarbejdet skal det sikres, medmindre særlige forhold gør sig gældende, 3) at de samme bedømmere ikke sammen medvirker ved censur inden for en periode på 2 år ud over én eksamenstermin, ét semester eller ét halvår.

Engang imellem hører censorformandskabet også, at 'vi får altid en censor, der bor langt væk'. Hvis man ser statistikken, så viser den, at IT-systemet lever op til nærhedsprincippet, idet mere end 90 % af de allokerede censorer kommer fra en radius fra eksaminationsstedet på under 100 km – se nedenstående figur:

Afstand	Antal	%
0-50	529	69,2%
50-100	160	20,9%
100-150	38	5,0%
150-200	15	2,0%
200-250	9	1,2%
250-300	4	0,5%
300+	10	1,3%
Total	765	100,0%

2. Årets arbejde i Censorformandskabet (jf. § 27), herunder:

Censorformandskabet har deltaget i Uddannelses- og Forskningsministeriets årlige møde for censorformandskaberne ultimo november 2014, ligesom censorformandskabet har afholdt to stormøder for censorer. Et i henholdsvis vest Danmark og et i øst Danmark.

2.1- 2.2- 2.3 Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner, censorerne og censorformandskabet

Som en del af kvalitetsarbejdet skal censorformandskabet medvirke til en løbende dialog om udviklingen i uddannelsen, faget eller fagområdet ved mindst hvert andet år at afholde censormøder med censorerne i censorkorpset og kontaktmøder mellem uddannelsesinstitutionerne. Formandskabet for dette fagområde har de sidste to år afholdt censormøder med censorerne. I dette år var det dog lidt anderledes, idet formandskabet afprøvede en model sammen med de andre formandskaber, hvor vi afholdt censormødet i fællesskab. Og i den anledning havde formandskaberne inviteret Styrelsen for videregående uddannelser i form af Helle Bitsch Bay til at holde et oplæg omkring kvalitetsudvalgets rapport 'Høje mål'.

Møderne blev afholdt af to omgange ultimo april henholdsvis i Aarhus og i København med pæn deltagelse af censorer begge steder. Der er selvfølgelig forskellige holdninger til om, hvad der var godt og hvad der kunne være gjort anderledes. Men nogle kommentarer fra den efterfølgende survey undersøgelse lød således:

" Rigtig dejligt med sparring med "censor-kolleger". Nogle gange i hverdagen kan man jo godt føle sig rigtig alene...."

" Det er altid berigende at tale med andre om censorområdet. Praktiske forhold, vanskeligheder etc."

"...Men supergodt med en mulighed for at snakke med de andre både i gruppen og på tværs. Vores tilbagemelding - som jo ikke helt fulgte dagsordenen - blev godt modtaget, og jeg fik opfattelsen af, at man ville arbejde videre med det.."

"..har ikke været med så mange gange ... men kunne mærke, at jeg fik noget ud af, at erfaringsudveksle med de andre.."

2.3 Indberetninger fra censorer om væsentlige problemer

Hvad er væsentlige? Hvis man spørger den Store Danske Ordbog, så betyder 'væsentlige' noget som udgør eller vedrører en tings inderste og egentlige væsen, og som derfor er yderst vigtig. Hvis det er definitionen, så må formandskabet svare, at der ikke har været indberetninger om væsentlige problemer.

Men der har været udfordringer, som der dog kunne løse via en dialog med uddannelsesinstitutionerne, de faglige fællesudvalg eller censorerne, for udfordringerne har også gået den anden vej.

Som et led i kvalitetssikringen er censorformanden et fast punkt på dagsordenen ved det halvårige møde i det faglige fællesudvalg for området. Et resultat af dette arbejde er blandt andet, at mange uddannelsesinstitutioner indenfor fagområdet Ledelse har indført en halv times honoreret formøde med censor forud for eksamen. Den halve time bruges blandt andet til forventningsafstemning, se nedenstående kommentar fra fagmodulet Organisation & arbejdspsykologi:

..Vi talte kort inden eksamination om hvilke forhold vi hver i sær mente der var vigtige at lægge vægt på. Ligeledes gav jeg et kort overblik over undervisningsforløbet med vægt på hvor vi havde afviget fra pensum og hvordan det var blevet behandlet i undervisningen, herunder supplerende artikler osv...

I forbindelse med censorindberetningerne har censorformandskabet bemærket tre udfordringer, der har været vendt henholdsvis i det faglige fællesudvalg for området eller direkte henvendelse til uddannelsesinstitutionen.

Den ene udfordring er manglende kendskab til studieordningen. Nedenstående kommentarer er uddrag af forskellige censorindberetninger:

"Jeg havde store udfordringer med denne eksamen da min. 50% af opgaverne var over halv længde af de tilladte antal anslag".

"Fra skolen fik jeg tilsendt den gamle fagmodulplan"

.."Underviser havde ikke læst den nyeste studieordning, og 21 af i alt 37 rapporter var mindst 50% for lange og mulighed for gruppebesvarelse af rapporterne er ikke nævnt i studieordningen, men af hensyn til de studerende valgte jeg at acceptere gruppebesvarelserne. At underviser er privat med egen virksomhed og ikke tilhører uddannelsesinstitutionen bør ikke friholde vedkommende for pligt til at læse den til enhver tid gældende studieordning."

"Generelt var det mit indtryk at det var et begrænset område af fagets stofområde der var gennemgået. Fx kendte deltagerne kun en model for Situationsbestemt ledelse og en motivationsteori. Flere kapitler i bogen var der ikke arbejdet med. Til gengæld var de studerende særdeles godt inde i DISC profilen, som de havde arbejdet meget med..."

...Der var tale om en privat konsulent der samarbejder med Erhvervsakademi xx. Konsulenten var dygtig i sin rolle som eksaminator. Alle deltager var fra samme virksomhed og det bar temaerne præg af. Flere centrale emner (kultur - læring) i LIP indgik ikke i de cases jeg så..."

"...Eksamen bar præg af følgende :

- Alle deltagere var i gang med en uddannelse indenfor landbruget. Dette betød at deltagernes erhvervs-case var "formet " ud fra et til 2 besøg på en gård. Flere af erhvervs-casene var af en dårlig kvalitet , både hvad angår opbygning og indhold. Deres problemformuleringer var ofte brede - grænsende til "almindeligheder". Flere af disse burde ikke være godkendt af eksaminator. Dette påtalte jeg..."

Den anden udfordring er, at en del af censorindberetningerne går på især fagmodulet Coaching i organisationer. Nedenstående er igen udpluk af censorindberetninger:

...Forløbet starter med, at jeg bliver ringet op af eksaminator, som gerne vil vide om der var noget specielt jeg ønsker i forhold til denne eksamen, som havde sit fokus på den kognitive tilgang. Og han sagde at han ringede fordi, de havde oplevet censorer, der havde afvist opgaverne fordi de ikke demonstrerede en systemisk tilgang. Jeg svarede ham, at jeg i følge studieordningen havde en forventning om, at de også havde kendskab til andre tilgang end den kognitive tilgang. Dette var over en uge før de studerende skulle aflevere deres opgaver.

Da jeg mødte op til eksamen, bliver jeg mødt af eksaminator med bemærkninger om, at de studerende på de to foregående eksamensdage havde fået 10,2 i snit og over. Det oplevede jeg alt sammen som et underligt pres. Under selve eksaminationerne er det tydeligt at de studerende kun kunne elementer fra den kognitive tilgang. Der var ingen, der kunne fortælle om andre coachingtilgange. Derudover manglede alle opgaver et afsnit om metode. Når jeg konfronterede eksaminator med dette og viste ham studieordningen, sagde han, at det kunne de overhovedet ikke nå på 6 dage, og at de havde fået lov af xxxxx til udelukkende at undervise i de kognitive modeller...

"...Holdet var meget gode til coaching disciplinerne, men de øvrige læringsmål i faget var ikke tydelige. De skriftlige opgaver var svingende og fulgte ikke helt formalia og bekendtgørelsen. Det var mere en coachuddannelse(indledning) end et akademifag indenfor

ledelse. lærerne var dygtige coaches, og veluddannede, men når jeg tænker på kravene til undervisere på erhvervsskoler m.h.t. også pædagogik og didaktik er jeg forundret..."

... "Jeg havde på forhånd mine betænkeligheder fordi de fleste af projekterne ikke overholdt de formelle krav til et projekt. Indledning, forord, problemstilling, problemformulering, metodevalg var i en lang række tilfælde anbragt som bilag med det resultat at opgaverne reelt ofte var på 15-20 sider. Lidt aparte..."

Den tredje og sidste udfordring som censorerne har, er forskellen på det antal studerende man bliver allokeret til og det, der reelt er. Situationen illustreres i nedenstående udsagn:

"...Antallet af studerende der går til eksamen er efterhånden problematisk lille. I dette tilfælde gik 3 ud af 12 til eksamen, og jeg er lige blevet forespurgt om at være censor i KBH for 2 elever. Rent økonomisk og tidsmæssigt er det efterhånden helt ude i "hampen" at være censor..."

... "Kun 3 eksaminander ud af 11 gik op, hvilket jeg tror skyldes at, det faglige indhold var for højt i forhold til deltagerkredsen..."

... "Der var ikke 10 men kun 3 deltagere..."

"...I allokeringsmailen vedr denne eksamen blev jeg oplyst at der var 16 opgaver - det viste sig kun at være 3 opgaver med en normering på 30 minutter pr. opgave.... Jeg mener censor bør honoreres rimeligt ift. kompetence og medgået tid samt at der bør være en minimumsfee. Selve administrationen er jo dyrere end lønudbetalingen - så alternativt skulle det indgå som frivilligt arbejde, så man ved hvad man siger ja til og gør det udelukkende for 'sagen'. I nærværende situation mener jeg der er tale om så stort ressourcspild hele vejen igennem systemet, samtidig med en nærmest 'latterliggørelse' af censorers professionalisme..."

Med ovenstående udfordringer har det været konstruktivt, at censorformandskabet har været et fast punkt på dagsordenen ved det faglige fællesskabsmøder, hvorefter de enkelte uddannelseschefen har kunnet 'bære' udfordringerne hjem i egen institution og til diverse samarbejdspartnere.

2.4 Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og censorformandskabet

Endnu et led i kvalitetssikringen af uddannelserne indenfor fagområdet er, at censorformanden får studieordninger i høring jfr. Bekendtgørelsen.¹⁰ Der har ikke været sendt studieordninger i høring indenfor dette fagområde.

Men Censorformandskabet har udarbejdet et høringssvar til BEK nr. 1519 (eksamensbekendtgørelsen) og BEK nr. 1601 (karakterbekendtgørelsen), samt BEK nr. 64 (lov om åben uddannelse).

3. Grundlaget for eksamen (jf. §30)

Der har været afholdt 782 prøver i perioden og der er indkommet 776 censorrapporter, svarende til at 99,2 % af censorerne har besvaret censorrapporten. Ud af de 782 prøver vedrører de 24 akademiuddannelsen i HR.

Ud af de afholdte prøver, har der været karakterindberetning på de 736 (karakterindberetningen foretages af administrationen på uddannelsesinstitutionen) og karakterfordelingen i perioden ser således ud for fagområdet jfr. nedenstående figur:

¹⁰ Ved udarbejdelse af den fælles studieordning og ved væsentlige ændringer heraf inddrager uddannelsesinstitutionerne fællesudvalget, jf. § 19, aftagerne samt centrale interessenter på området med henblik på en afdækning af uddannelsernes relevans og sammenhæng med behovene på arbejdsmarkedet, ligesom der indhentes en udtalelse fra censorformandskabet, jf. eksamensbekendtgørelsen.

Karakter	Antal	%
-3	0	0,0%
00	38	0,5%
02	120	1,7%
4	597	8,4%
7	1679	23,5%
10	2279	31,9%
12	2345	32,9%
Ej mødt	80	1,1%
Total	7138	100,0%
Gennemsnit 9,25		
Karakter	Antal	%
Ikke-bestået	9	1,2%
Bestået	762	98,8%
Total	771	100,0%

Det skal dog bemærkes, at de manglende karakterindberetninger svarer til 2252 studerende, hvilket kan ændre billedet betydeligt.

3.1 Fagligt niveau

Censorkorpset bliver spurgt i censorrapporten om det faglige niveau tilfredsstillende i forhold til arbejdsmarkedet og evt. videreuddannelse?

Hertil er der svaret:

Svar	Antal	%
Nej	7	0,9%
Ja	339	43,4%
Intet svar	436	55,8%
Total	782	100,0%

Det er problematisk at over halvdelen af censorerne ikke besvarer det spørgsmål, og det vanskeliggør censorformandskabets vurdering af det faglige niveau. Med mindre, formandskabet tager det udgangspunkt, at 'intet svar' er den stillestående accept af, at der ikke er noget at bemærke, da niveauet er i orden.

3.2 Prøveformerne

Censorerne bliver også spurgt om prøverne er relevante og dækker fagets/emnets væsentligste læringsmål?

Hertil bliver svaret:

Svar	Antal	%
Nej	3	0,4%
Ja	344	44,0%
Intet svar	435	55,6%
Total	782	100,0%

Igen er det problematisk at over halvdelen af censorerne ikke besvarer det spørgsmål, og det vanskeliggør censorformandskabets vurdering af om prøverne er relevant. Med mindre, formandskabet tager det udgangspunkt, at 'intet svar' er den stillestående accept af, at der ikke er noget at bemærke, da niveauet er i orden.

Dog har en enkelt kommenteret nedenstående i en censorrapport:

"...Jeg synes fagplanen efterlader muligheden for tvivl i forhold til hvad der må/skal være med i en erhvervs-case mv..."

3.3 Information fra uddannelsesinstitutionerne (jf. § 24 stk. 2)

Censorerne bliver også spurgt om de har fået den nødvendige information fra uddannelsesinstitutionen inden prøven?

Hertil bliver svaret:

Svar	Antal	%
Nej	10	1,3%
Ja	1	0,1%
Ja	336	43,0%
Intet svar	435	55,6%
Total	782	100,0%

Endnu engang er det problematisk at over halvdelen af censorerne ikke besvarer det spørgsmål, og det vanskeliggør censorformandskabets vurdering af om censorerne får al information inden prøven. Med mindre, formandskabet tager det udgangspunkt, at 'intet svar' er den stillestående accept af, at der ikke er noget at bemærke, da niveauet er i orden.

Men der har været kommentarer på censorindberetningerne. Nedenstående er et udpluk:

"...De fortalte først efter eksamen, at de ikke ville betale transporttid og -omkostninger..."

"...De forskellige ting (refusion af transportomkostninger mv.) skulle bare sendes på mail til eksamensafvikleren, hvilket virker mærkeligt (i forhold til de andre skoler)..."

"...Har måtte rykke for opgaver - fik dem dagen før. Har endnu ikke fået afregningsblanketter..."

"...Fin orden i sagerne. Opgaverne var udprintet og sendt i god tid..."

"...Den oprindelige opgave var ikke med og der manglede fra starten, hvad der særligt skulle være med i løsningerne. Et eller andet sted mangler der lidt kommunikation..."

"...Jf. spørgsmål nedenfor vedr. information forud for eksamen som har været dækkende, kunne der have været udsendt lidt mere information vedr. mål, formkrav mv. for den skriftlige opgave, der lå til grund for eksamen. Men alt i alt har det ikke haft betydning for vurdering og karaktergivning..."

3.4 Overensstemmelse med mål og øvrige krav fra bekendtgørelser og studieordninger

Det er censorformandskabets vurdering af, om prøver og eksaminer har været afholdt i overensstemmelse med mål og øvrige krav, som er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger.

3.5 Ensartet og retfærdig behandling

Censorernes svar på om de studerende har fået en ensartet, pålidelig og retfærdig behandling, ser svarene ud ligesom på de forrige spørgsmål.

Svar	Antal	%
Nej	1	0,1%
Ja	346	44,2%
Intet svar	435	55,6%
Total	782	100,0%

Det er censorformandskabets vurdering, at det har de studerende. Nedenstående uddrag af eksaminatorrapporter ser ud til at bekræfte dette:

"...Det var den mest berigende censor jeg har været med til. Hans spørgsmål var så gode, at det gav den enkelte studerende mulighed for at vise sine evner på et højere niveau..."

"...En fornøjelse at have en censor, der er med til at hæve det faglige niveau og samtidig give det studerende mulighed for at udmærke sig vha. stille rigtig gode spørgsmål..."

4. Klager og ankesager (jf. § 25, 4. pkt.)

Der er i forhold til både antallet af afholdte eksamener samt i forhold til antallet af klager et meget lavt niveau af ankesager.

Der har været en enkelt ankesag på fagområdet i fagmodulet Human Ressource Management. Der blev klaget over karakteren 7 og prøveforløbet. Et enigt ankenævn gav ikke klager medhold.

Censorformandskabet ser dette forhold som meget positivt og vurderer, at både undervisere/eksaminatoerer og censorer gør et stort arbejde ud af ikke blot at afgive en bedømmelse, men også at begrunde bedømmelsen på en fyldestgørende måde.

5. Årets temaer

Censorformandskabet har ikke belyst årets tema – gruppeprøver – da dette er irrelevant for fagområdet.

Der findes ikke gruppeprøver i studieordningerne for akademiuddannelserne på dette fagområde.

6. Evaluering af skabelonen

Skabelonen har fungeret tilfredsstillende. Det er nu to år siden, at den nye skabelon for årsberetningerne anvendt for første gang. Skabelonen har gjort årsberetningerne mere ensartede, og skabelonen hjælper censorformandskabet til, at vi kommer igennem alle de punkter, hvor der er krav til censorerne eller censorformandskaberne. Men formandskabet mener også, at det er nødvendigt kontinuerligt at optimere skabelonen.

Fakta arket er ligeledes et godt skridt på vejen til forenkling af dataindsamlingen i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten.

Anden del

Dokumentation og refleksion over det indsamlede materiale fra censorerne

Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser indeholder de bestemmelser, herunder fastsætter de krav, der gælder for ”Bedømmere (censor og eksaminator”) og ved ”Bedømmelse”.

Bekendtgørelsens bestemmelser danner grundlaget for de problemstillinger og spørgsmål, som censorformandskaberne skal forholde sig til i forbindelse med deres årlige censorindberetning til Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Overordnet set er det nuværende system med censorindberetninger godt. Men systemet er stadig sårbart med flere mulige fejlkilder. Det er et stigende problem, at både uddannelsesinstitutionerne mangler at indberette karakterindberetninger, og at der er censorer, som mangler at lave censorrapporter. Det indskærpes, at der skal indberettes censorrapporter for alle eksaminationer.

Dette er problematisk, da væsentlige informationer om prøveafholdelsen går tabt, og mulige problematikker under prøveafholdelsen ikke beskrives og forfølges. Ligesom indberetningerne ikke kan udgøre et relevant statistisk grundlag for en større dokumentation af grundlaget for de problemstillinger og spørgsmål, som censorformandskaberne skal forholde sig til i de enkelte uddannelser.

Censorsekretariatet har på foranledning af censorformændene udvidet dataindsamlingen med eksaminatorindberetninger, der vil kunne medvirke til at kvalitetssikre censorernes arbejde. Det er dog endnu stadig et manuelt arbejde for de enkelte formandskaber, at adskille de to indberetninger ad i forhold til eksempelvis kommentarer.

Det er dog muligt gennem tillæg af spørgsmål til censor indberetningen at få belyst særlige forhold af relevans for kvalitetssikringen. Dette har været diskuteret på formandskabsmøderne, men har endnu ikke ført til nogen specifikke spørgsmål.

Men et forslag til en udvidelse kunne være spørgsmål til den igangværende digitalisering. En af censorformandskabets anbefalinger for fagområdet var udfordringen ved anvendelsen af WiseFlow, idet censorerne stadig kan opleve forskellige systemer på de forskellige institutioner. Censorerne giver udtryk for, at uddannelsesinstitutionerne tilbyder meget forskellige betingelser at arbejde under. I nogen situationer må censor bruge uhensigtsmæssig megen tid på administrative anliggender og evt. for egen regning printe opgaverne ud, eller også må censor acceptere det faktum, at alle i prøvesituationen kigger på en skærm og mulighed for reel dialog svækkes. Hertil kommer også de tekniske problemer, hvor oplæggene er sendt i et forkert format, filer fremsendt uden navn på, eller at uddannelsesinstitutionen forventer at censor er i besiddelse af noget bestemt software.

Det er censorformandskabet vurdering, at besvarelsesprocenten ville vokse, hvis både censorer og eksaminatorer måske forstod betydningen af indberetningerne. Dette ud fra en antagelse om, at nogle censorer/eksaminatorer måske opfatter, det som et 'tungt' og irrelevant arbejde at skulle indtaste oplysninger vedr. en gennemført eksamen, der ikke er bemærkninger til. Med andre ord, så forestår der også et stykke oplysningsarbejde for censorformandskabet.

AU - Ledelse			2015
Censorformandskabet på AU - Ledelse			Pia Lindkvist Pedersen
1	Censorkorpsets sammensætning - §22	Antal	Evt. sidehenvielse i årsberetningen
1.1	Antal mænd i censorkorpset	287	
1.2	Antal kvinder i censorkorpset	118	
1.3	Antal aftagercensorer	198	
1.4	Antal censorer der er beskæftigede på uddannelsesinstitutioner, der udbyder uddannelsen	207	
1.5	Antal censorer i alt (fra udbyder institutioner + aftagere)	405	
1.6	Antal allokeringer af censorer til prøver med ekstern censur	785	
	Gentagen og gensidig censur - § 28, stk. 2, 3. pkt.	JA=1/NEJ=0	Evt. sidehenvielse i årsberetningen
1.7	Er det ved fordelingen af censorarbejdet sikret, medmindre særlige forhold gør sig gældende, at de samme bedømmere ikke sammen medvirker ved censur inden for en periode på 2 år ud over én eksamenstermin, ét semester eller ét halvår? (Ingen gensidig eller gentagen censur) JA=1 NEJ=0	0	
2	Årets arbejde i censorformandskabet - §27, stk 2	JA=1/NEJ=0	Evt. sidehenvielse i årsberetningen
2.1	Er der siden oktober 2013 afholdt censormøde med censorerne i censorkorpset? JA=1 NEJ= 0	1	
2.2	Er der siden oktober 2013 afholdt kontaktmøde mellem uddannelsesinstitutionerne og censorkorpset? JA=1 NEJ= 0	1	
		Antal	Evt. sidehenvielse i årsberetningen
2.3	Antal indberetninger fra censorer af væsentlige problemer på uddannelserne	0	
2.4	Antal studieordninger til høring i år	0	
	De næste spørgsmål skal besvares med censorformandskabets samlede vurdering på baggrund af tilbagemeldingerne fra censorerne i censorrapporter, indberetninger mv. Alle svarene skal være underbygget og begrundet i årsberetningen, så det er tydeligt, på hvilken baggrund en samlet vurdering er foretaget.		
3	Grundlaget for eksamen - § 30	JA=1/NEJ=0	Evt. sidehenvielse i årsberetningen
3.1	Er det faglige niveau tilfredsstillende i forhold til arbejdsmarkedet og evt. videreuddannelse? JA=1 NEJ= 0	1	
3.2	Er prøverne relevante og dækker de fagets/emnets væsentligste læringsmål? JA=1 NEJ =0	1	
3.3	Har censorerne fået den nødvendige information fra uddannelsesinstitutionen inden prøverne (§24, stk. 2)? JA=1 NEJ= 0	1	
3.4	Er prøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med mål og øvrige krav, som er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger? JA=1 NEJ= 0	1	
3.5	Har de studerende fået en ensartet, pålidelig og retfærdig behandling? JA=1 NEJ= 0	1	
4	Klager og ankesager - § 25, pkt. 4	Antal	Evt. sidehenvielse i årsberetningen
4.1	Antal studerende, der har været til prøver med ekstern censur (antal allokeringer gange antal studerende ved de enkelte allokeringer)	9390	
4.2	Antal klagesager censorerne har været involveret i (udfyldes på baggrund af den viden, der er tilgængelig for censorformandskabet)	0	
4.3	Antal ankesager i alt	1	
4.4	Antal ankesager med medhold	0	
5	Årets temaer	JA=1/NEJ=0	Evt. sidehenvielse i årsberetningen
5.1	Er gruppeprøver beskrevet i studieordningerne? Ja=1 Nej=0	0	
5.2	Er evt. gruppeprøver og eksaminer afholdt i overensstemmelse med reglerne for gruppeprøver, som de er fastsat i bekendtgørelser og studieordninger? JA=1 NEJ= 0 Ingen gruppeprøver=M	0	
5.3	Er målbeskrivelserne for fagene/emnerne tilstrækkeligt præcise til at sikre en god karaktergivning? JA=1 NEJ= 0	1	
5.4	Er der overensstemmelse mellem læringsmålene i fagets/emnets målbeskrivelse og læringsmålene for uddannelsen? JA=1 NEJ=0	1	
6	Evaluerings af skabelonen	JA=1/NEJ=0	Evt. sidehenvielse i årsberetningen
6.1	Fungerer årsberetningskabelonen? JA=1 NEJ= 0	1	